

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2013

Marking Scheme

Hungarian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

MAGYAR NYELVŰ MEGOLDÓKULCS

I. RÉSZ

(30 pont / 100 pont)

Válaszoljon a következő kérdésekre!

1. a, Magyarázza meg, mit jelent az „absztinens” szó! (1 pont)
A 2. bekezdésben található szó saját szavaival kifejezve: az „absztinens” önmegtartóztatót, az addiktív dologtól tartózkodó személyt jelent.

b, Magyarázza meg, mit jelent a „kérkedik” szó”! (1 pont)
A 3. bekezdésben található szó saját szavaival kifejezve: a „kérkedik” szó azt jelenti, hogy valaki valamivel feltűnő módon dicsekszik, büszkélkedik.

c, Magyarázza meg, mit jelent a „képben van” kifejezés! (1 pont)
A 3. bekezdésben található kifejezés saját szavaival kifejezve: a „képben van” kifejezés azt jelenti, hogy pontosan érti a helyzetet, tájékozott valamiről.

d, Magyarázza meg, mit jelent a „sarkall” szó! (1 pont)
Az 5. bekezdésben található szó saját szavaival kifejezve: a „sarkall” szó azt jelenti, hogy ösztönöz, rávesz, buzdít.

e, Magyarázza meg, mit jelent a „berzenkedés” szó! (1 pont)
A 6. bekezdésben található szó saját szavaival kifejezve: a „berzenkedés” szó azt jelenti, hogy vonakodik, idegenkedik valamitől vagy ingerülten méltatlankodik.

2. Napi átlag mennyit tévéznek a televíziók aktuális műsorai mellett internetes tartalmakat is elérhetővé tevő tévés technológia felhasználói? (5 pont)
Válasz a 8. bekezdésben: A televíziók aktuális műsorai mellett internetes tartalmakat is elérhetővé tevő tévés technológia felhasználói kevesebbet és tudatosabban tévéznek, napi átlag 40 percet néznek hagyományos, további 40 percig általuk letöltött műsort.

3. Miért kéri a legtöbb egyházi és alternatív iskolában a hétköznapi tévzés nélkülözését a gyerekek szüleitől? (5 pont)
Válasz a 6. bekezdésben: Azért kéri a legtöbb egyházi és alternatív iskolában a gyerekek szüleitől a hétköznapi tévzés nélkülözését, részint hogy ne vegye el az időt mástól, részint arra hivatkozva, hogy dekoncentrálttá teszi a nebulókat.

4. Miért állítja azt a cikk, hogy „az egyre ritkábban tévözök, illetve a totálisan tv-absztinensek döntő többsége nem anyagi megfontolás miatt tartóztatja meg magát az efféle élvezetektől”? (5 pont)
Válasz a 2. bekezdésben: Azért állítja a cikk, hogy az egyre ritkábban tévözök és a totálisan tv-absztinensek döntő többsége nem anyagi megfontolás miatt tartóztatja meg magát a tévénézés élvezetétől, mert – ellentétben a korábbi évtizedekkel – ma

”
”
”
”
”
”

már nem elsősorban pénzkérdés, hanem tudatos választás, hogy egy lakásban akad-e tévé, vagy nem. Erre utal, hogy a készülékkel ellátott háztartások aránya közel ugyanakkorra a legalsó, illetve a legfelső jövedelmi csoportba tartozók esetében.

5. A cikk alapján magyarázza meg, miért lehet megtévesztő, hogy a fiatalok körében ma már szinte divat azzal kérkedni, hogy „én nem nézek tévét”! **(5 pont)**

A szöveg 3. bekezdése alapján adott válasz: Azért lehet megtévesztő a fiatalok körében azzal kérkedni, hogy „én nem nézek tévét”, mert ez sokszor csak a rugalmas elszakadást jelenti a hagyományos tévézéstől: a letöltött filmek, dvd-k segítségével, a tévécsatornák honlapján elérhető rögzített adások megtekintésével ugyanis sokan még tévé nélkül is „képben” vannak, azaz tájékozottak.

6. A szerző azt állítja, „[s]okakat az interaktivitás hiánya tántorít el a tévézéstől”. Fejtsd ki ezt az álláspontot, és azt is, egyetért-e vele, vagy sem! **(5 pont)**

A szöveg 3. és 7. bekezdése alapján adott válasz: Azért állítja a szerző, hogy sokakat az interaktivitás hiánya tántorít el a tévézéstől, mert a fiatalok (18–29 év) körében az internet mostanra az elsődleges, napi szinten használt médiaeszközzé vált. Felnőtt egy generáció, amely számára már idegen az a szereposztás, hogy csupán passzív fogyasztó lehet. Valamint ma már nem kell híradókat nézni ahhoz, hogy valaki vizuálisan is tájékozott legyen. Az internetes hírcsatornákon már „mozgó tudósítások” is megtalálhatók. Egyéni álláspont kifejtése: Igen, egyetértek, mert... / vagy Nem, nem értek egyet, mert...

"

A II. és III. részben elérhető pontok az alábbi szempontok szerint oszlanak meg:

"

1. **Megértés** – A válaszadó megérti a kérdéseket és tudja, miként válaszoljon rájuk. – **30%**
2. **A válasz koherenciája** – A válaszadó releváns és megfelelő ismeretanyagot használ jól strukturálva és világosan kifejtve. – **30%**
3. **Nyelvi képesség** – A válaszadó nyelvhasználatában megfelelően kompetens ahhoz, hogy tisztán és összefüggően kifejtse nézeteit. – **30%**
4. **Nyelvhelyesség** – Nyelvi és helyesírási szabályok. – **10%**

"

II. RÉSZ **(30 pont / 100 pont)**

Kommentár

A szöveg alapján kommentálja az alábbiakat minimum 100 szóban:

„A cikk alapján magyarázza meg, milyen okai lehetnek annak, hogy „[j]elentősen veszített népszerűségéből a szórakoztatóipar korábban évtizedeken át vezető médiuma, a televízió”!

A minimum 100 szóban tisztán, érthetően kifejtett saját vélemény.

"

Lehetséges irányok:

"

"

"

....."4"

– az egyre ritkábban tévézők, illetve a totálisan tv-absztinensek döntő többsége nem anyagi megfontolás miatt tartóztatja meg magát az efféle élvezetektől. Ellentétben ugyanis a korábbi évtizedekkel, ma már nem elsősorban pénzkérdés, hanem tudatos választás a televízió (2. bk)

– az önálló életet kezdő fiatalok azok, akik a szülőktől elköltözve, új életmódot kialakítva már eleve nem vesznek készüléket, ez sokszor csak a rugalmas elszakadás a hagyományos tévézéstől, a tévécsatornák hírközlésben betöltött szerepe egyre csökken, már nem kell híradókat nézni ahhoz, hogy valaki vizuálisan is tájékozott legyen (3. bk)

– zömmel értelmiségi családok elvből fosztják meg magukat a képernyő nyújtotta élvezetektől. Például azért, mert a tévézéssel töltött időt és az onnan nyerhető információkat, illetve élményt az ár-érték arányt tekintve alacsonynak ítélik (4. bk)

– a bűnös élvezetek közé sorolják (5. bk)

– az oktatásügyben is tetten érhető: a tudatos tévzés, a szelektálás a legtöbb egyházi, illetve alternatív iskolában már szinte kötelező tananyag (6. bk)

– sokakat az interaktivitás hiánya tántorít el a tévzéséstől. A fiatalok körében az internet mostanra az elsődleges, napi szinten használt médiaeszközzé vált (7. bk)

III. RÉSZ

(40 pont / 100 pont)

Esszé

Tisztán, érthetően és világosan megírt esszé.

1. lehetőség

„[A] tévé nemcsak árukat reklámoz, hanem világnézetet is”

Egyéni válasz minimum 300 szóban.

vagy

2. lehetőség

Álmaid követése – keserédes utazás

Egyéni válasz minimum 300 szóban.

